

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felülvizsgálati eljárásban a dr. Pál Lajos ügyvéd által képviselt felperesnek a felülvizsgálati eljárásban ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen munkaügyi bíróságot kiszabó közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított, a Szombathelyi Munkaügyi Bíróság M.608/2005/14. számú ítéletével befejezett perében az említett számú jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szombathelyi Munkaügyi Bíróság M.608/2005/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatását, a kiszabott bírság összegének mérséklését kérte.

A Szombathelyi Munkaügyi Bíróság az M.608/2005/14. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az ítéleti tényállás szerint az alperes megyei felügyelősége 2005. április 27-én és május 5-én tartott munkaügyi ellenőrzést a felperes ... alatti telepén. Az ellenőrzés eredményeként hozott határozatával kötelezte a felperest, hogy a foglalkoztatott munkavállalók vonatkozásában tegyen eleget az egységes munkaügyi nyilvántartásba történő bejelentési kötelezettségének, továbbá a többműszakos munkarendben foglalkoztatott munkavállalók részére

délutáni és éjszakai műszakpótlékot fizessen, és a szabálytalanságok miatt 400.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta a felperest.

A felperes fellebbezett, és az alperes másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében a határozat többműszakos munkarendre vonatkozó megállapításait támadta, mert álláspontja szerint a vizsgált munkavállalók nem többműszakos munkarendben dolgoztak. Arra hivatkozott, hogy bár az üzlet napi üzemelési ideje valóban meghaladja a munkavállalók napi munkaidejét, a bolti munkavállalók nem egymást váltva, hanem egymás mellett, egymás munkaidejétől függetlenül, úgynevezett ölelkező munkarendben végzik tevékenységüket. A boltvezető határozza meg az aktuális feladatok és a bolt forgalma alapján, hogy adott alkalommal ténylegesen milyen munkát kell végezniük. Az üzletben munkaidőterv és a jelenléti ívvel megegyező munkaidő-beosztás van, a műszakok nincsenek megjelölve.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint az üzlet napi üzemelési ideje meghaladta a munkavállalók napi teljes munkaidejét, a felperes a munkavállalókat bolti eladói munkakörben alkalmazta. A munkavállalók egy hétre előre elkészített munkarend alapján voltak beosztva akként, hogy egyik héten jellemzően délelőtt, a következő héten jellemzően délután dolgoztak. Fizikailag ugyan az egyes munkavállalót - amikor a munkaideje letelt - nem váltotta esetenként a másik munkavállaló, annyiban, hogy egy-két órával előbb, illetve később kezdődött a munkaideje. Az így ölelkező műszakok (azaz a műszakok közötti átfedés) a többműszakos munkarend törvényi feltételeinek megvalósulását a bíróság megítélése szerint nem érintette. Az ezzel ellentétes jogértelmezés - az ítélet indokolása szerint - lehetőséget adna a műszakpótléokra vonatkozó törvényi előírások alkalmazása mellőzésére.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és a keresetének helyt adó határozat hozatalára irányult. Az alperes határozatának megváltoztatását, a többműszakos munkarendben foglalkoztatott munkavállalók részére délutáni és éjszakai műszakpótlék megfizetésére való kötelezésének mellőzését, és erre tekintettel a munkaügyi bírság összegének mérséklését kérte. Az Mt. 117. § (1) bekezdés e) pontja, valamint a 146. § (2)-(3) bekezdése megsértésére hivatkozott. Vitatta, hogy a többműszakos munkarend együttes feltételei fennálltak, minthogy a munkakezdési és befejezési időpontok igen változatosak, és így a rendszeres egymást váltó tevékenység nem állapítható meg, az ún. ölelkező műszakbeosztás szerint dolgozó munkavállalók munkarendje nem minősül többműszakos munkaidő-beosztásnak. Arra is hivatkozott,

hogy a perbeli esetben a bolti eladó munkakörben dolgozó munkavállalók alkalmanként más-más feladatot láttak el, ez is kizárja, hogy tevékenységüket egymást váltva végezték volna. A többműszakos munkarend hiányában az Mt. 146. §-ában foglaltak szerint műszakpótlék fizetésére nem köteles.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte annak helyes ténybeli és jogi indokai alapján.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az irányadó tényállás szerint a felperes napi üzemelési ideje meghaladta a napi teljes munkaidő mértékét, az üzlet nyitva tartási ideje 13 óra. Ebből adódóan a bolti eladó munkakörű munkavállalók munkaidő-beosztását a felperes - a forgalomhoz és egyéb körülményekhez igazodóan - változatos munkakezdési és befejezési időponttal úgy határozta meg, hogy a napi munkaidejük az egyik héten túlnyomórészt a délelőtti műszak (6-14 óra) idejére, a másik héten túlnyomórészt a délutáni műszak (14-20 óra) idejére esett, de részben egymást fedte, részben azonos időre esett a délelőtt, illetve délután munkát végzők munkaideje.

E tényállást értékelve a munkaügyi bíróság az Mt. 117. § (1) bekezdés e) pontja alapján jogszabálysértés nélkül minősítette a bolti eladó munkavállalók munkarendjét többműszakosnak.

Mindenekelőtt fennállt az az életvitel szempontjából hátrányos körülmény, hogy hetente, rendszeresen váltakozva eltérő napszakban kellett munkát végezniük.

Az egy munkanapon belüli váltás az azonos munkakörű munkavállalók között akkor is megvalósult, ha napi munkaidejük részben egy időre esett, mivel az ún. ölelkező műszakok esetén is egymást követően végezték munkájukat a hosszabb üzemelési idő alatt.

A felperes az érintett munkavállalók mindegyikét bolti eladó munkakörben alkalmazta, így az e munkakörbe tartozó változatos feladatok bármelyikének ellátására utasíthatók voltak ahhoz igazodóan, ahogy azt a napi üzemelési idő alatt az egyes napszakokban jelentkező feladatok eltérő arányban igényelték. A munkavállalók tevékenysége azonban az adott munkakörbe tartozó bármely feladat ellátása esetén bolti eladó tevékenység volt. Téves ezért a felülvizsgálati kérelem érvelése, amely szerint nem az azonos munkakör, hanem csak az azonos munkaköri feladat ellátása esetén állapítható meg, hogy a munkavállalók egymást váltva végzik munkájukat. Ez az értelmezés nem következik a vonatkozó

jogszabályból (Mt. 117. § (1) bekezdés e) pont), és nem felel meg a jóhiszemű eljárás követelményének sem, ha a munkáltató az azonos munkakörbe tartozó eltérő feladatok ellátására való beosztásra hivatkozva vitatja a műszakpótlék-fizetési kötelezettségét.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége és a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2007. július 10.

Dr. Fekete Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Istvánné s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró